दलैस्त्रिभिश्च विधिताञ्जला। कार्याः पुत्तलिकाश्चात्र तासां नामानि मे शृणु। कृष्णश्च रुक्मिणी चैव बलदेवश्च रेवती। प्रद्युम्नश्चैव तद्भार्या अनिरुद्ध उषा तथा। देवकीवसुदेवादीन् सर्वांश्चात्र प्रकल्पयेत्। ततोऽनुपूजयेत् सर्वानक्षतैर्धूपाक्षतादिभिः। चन्द्रोदये तु सञ्जाते दद्यादर्घ्यं ततश्चन्द्रे। "अर्घ्यं दत्त्वा तु भुञ्जीत मित्रस्वजनबन्धुभिः। ततः प्रभातसमये कुमार्यै तद्गृहं शुभम्। दद्यात् प्रीतेन मनसा सर्ववस्तुप्रपूरितम्। ततो द्वितीये वर्षे तु कुर्याद् द्विसप्तमन्दिरम्। पूर्ववत् पूरितं कृत्वा कुमार्यै विनिवेदयेत्। ततस्तृतीये वर्षे तु कृत्वा त्रिसप्तमन्दिरम्। सम्पूर्णं पूर्ववत् कृत्वा कुमार्यै विनिवेदयेत्। ततश्चतुर्थे वर्षे तु कृत्वा सप्तचतुष्टयम्। पञ्चमेऽब्दे पञ्चद्वारं गृहं पञ्चसप्तसंयुतम्। कृत्वा दद्यात् प्रयत्नेन कुमार्यै तत्र मन्दिरम्। ततस्तु षष्ठे वर्षे कुर्याद् द्वादशमं शुभम्। षड्द्वारं गृहं कृत्वा सुधाधवलितं महत्। शय्या तूलीश्च यानं च कूपोपानहमेव च। आदर्शं चामरञ्चैव छत्रचोलूखलं तथा। कांस्यभाजनपात्राणि तालञ्च तु महान्ति च। नानाविधानि वस्त्राणि तथैवाभरणानि च। गृहोपकरणं सर्वं गृहे निक्षिप्य सर्वतः। कृष्णञ्च रुक्मिणीञ्चैव प्रद्युम्नञ्च मनोहरम्। कृत्वा सुवर्णमयान् भक्त्या पीतवस्त्रावगुण्ठितान्। पूजयित्वोपवासेन रात्रिजागरणेन च। ततः प्रभातसमये तद्गृहे वसुपागतम्। सपत्नीकं द्विजं पूज्य वस्त्रालङ्कारभूषणैः। तस्मादेतद्गृहं दद्याद्गुणाढ्यैवाथ सुशोभिनीम्"।

कृष्णव्रतं पद्मपु० "यस्त्वेकभक्तेन समां क्षिपेद्वै पुमान्विताम्। धेनुं तिलमयीं दद्यात् स यदं याति शाङ्करम्। एतद्धि व्रतं नाम पापशोकविनाशनम्"। स्कन्दे पद्मतपाः सायं हेमधेनुमदो दिवम्। यात्रत्रयोदशीचतुर्दश्यौ कृष्णव्रतमिदं स्मृतम्। अष्टमीचतुर्दश्याविति च भत्यादि दिनानि पञ्चाश्विनाधनं तच्चतुर्थे दिने सायं सर्वपेतुं दद्यात्"।

कृष्णजन्मीव्रतं भविष्यपु० "गौरे चापि महाबाहो! चतुर्दश्यां शुभम्। कृत्वा रुक्ममयं भक्त्या व्यस्य पात्रे हिरण्मये। इन्द्राणीं विधिवद्दत्वा वाससा विभूषितम्। एवं पूजयते भक्त्या इन्द्राणीं विधिवत्ततः। स ऐरावतमारूढः सोपवीतो महीयते"।

कृष्णव्रतं विष्णुधर्मोत्तरोक्तम् "फाल्गुन्यां समतीतायां कृष्णपक्षस्य तु या। मन्वन्तरां तां न संप्राप्य व्रतं गृह्णीत मानवः। उपोषितव्यं नक्षत्रं नक्षत्रं च देवतम्। वरुणस्तु तथा चन्द्रं पूजयेद् विधिना नरः। पूजयेद्देवदेवस्तु भगवन्तं जनार्दनम्। उपोष्याङ्गानि देवस्य प्रयत्नेन च पूजयेत्। ततोऽग्निहवनं कृत्वा पूजयित्वा तथा गुरुम्। उपवासस्तु कर्तव्यो द्वितीयेऽहनि पार्थिव। उपोष्य रात्रे विगते स्नात्वा संपूज्य केशवम्। कृत्वाग्निहवनं भक्त्या पूजयित्वा द्विजोत्तमान्। हविष्यान्नस्तु भोक्तव्यं शृणु चाङ्गक्रमं मम। पादयोः कथितं मूलं प्राजापत्यन्तु जङ्घयोः। अग्निभौ जानुयुगलं ऊरुदुग्धे च पार्थिव। सहिते द्वे तथाषाढे गुह्यस्तु सहिते मृते। पूर्वाभाद्रे च फाल्गुन्यौ कुक्षिका च कटिर्भवेत्। पार्श्वयोः कुक्षियुतयोर्नक्षत्रत्रितयं समम्। उभे प्रोष्ठपदे राजन्! रेवती च तथा भवेत्। करोऽनुराधासु पृष्ठं धनिष्ठासु प्रकीर्तितम्। भुजौ ज्ञेयौ विशाखासु हस्तौ प्रोक्तौ तथा करौ। कङ्कालश्च तथा प्रोक्ता राजसिंह! पुनर्वसौ। अश्लेषायां नखाः प्रोक्ता ज्येष्ठायां नृप! कन्धरः। श्रवणे श्रवणौ ज्ञेयौ मुखं शुभ्रे प्रकीर्तितम्। दन्ताः स्वातौ शतभिषा हनुः प्रोक्ता तथा नृप! मघायां नासिके प्रोक्ते मृगशीर्षे च लोचने। चित्रा ललाटे विज्ञेया भरण्यास्तु तथा शिरः। शिरोरुहाश्च याम्यांशे व्रतस्यान्ते नराधिप!। चैत्रशुक्लावसाने तु सर्वं परिसमाप्यते"।

कृष्णकालिकृतं स्कन्दपु० "अथान्यदपि ते वक्ष्ये कृष्णसंक्रान्तिसत्तमम्। संक्रान्तिवासरे स्नानं तैलं कृत्वा विचक्षणः। तैलपात्रे हृतं कृत्वा हिरण्येन समन्वितम्। स्वरूपं वीक्ष्य तत्पात्रं ब्राह्मणाय निवेदयेत्। एकभक्तं ततः कृत्वा भक्त्या चैव समन्वितम्। व्रतान्ते काञ्चनं दद्याद्धेनुसमन्वितम्। अश्वमेधसहस्राणां फलमाप्नोति मानवः"।

कृष्णाष्टमीव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "फाल्गुन्यां समतीतायां प्रतिपत्प्रभृति कृष्णात्। तावत्तैलं महाराज! तावत्स्नातो दिने दिने। बहिः संपूजयेद्देवं कृष्णं भोगप्रायिणम्। एकभक्ताशनो नित्यमधःशायी तथा भवेत्। त्रिरात्रोपोषितः पूजाञ्चैत्रां कुर्यात्तथैव च। स्वशक्त्या रजतं दद्याद्वस्त्रयुग्मं तथैव च। कृष्णाष्टमी मासमिदं मयोक्तं व्रतोत्तमं नित्यमटोनसत्तमम्। कृत्वा तु मासं मधुसूदनस्य माहात्म्यमासाद्य च रूपवान् स्यात्"।

रोहिणीद्वादशीव्रतं भविष्योत्तरे "प्रातः श्रावणे सापि